

kredse har interesseret sig for at fjerne den Art af Hindringer, som maatte være til Stede for, at Prisfaldet kan foregaa tilstrækkelig hurtigt.

Det Lovforslag, jeg her har den Ære at forelægge, og som er vedtaget af Folketinget, bestemmer, at kollektive Aftaler, der angaar Varer, hvis Priser indgaaer i Beregningen af Februar- og August-Prisallene, eller Materialer til Fremstilling af saadanne Varer, derunder ogsaa Bygningsmaterialer, skal anmeldes til Erhvervsministeren, og alle nye kollektive Aftaler af samme Art skal ligeledes senest 2 Dage efter deres Indgaaelse anmeldes; Undladelse af rettidig Anmeldelse straffes med Bøder paa indtil 1 000 Kr. — I § 2 bestemmes det, at kollektive Aftaler, der direkte eller indirekte tilsigter at hindre eller hemme Prisfald eller hidføre Prisforhøjelse paa de i § 1 nævnte Varer og Materialer; er ugyldige, og ingen Følge af Brud paa saadanne Aftaler, være sig Erstatning, Konventionalbod eller lignende, kan under nogen som helst Form tillægges Retsvirkning.

Jeg har vel haft mine Betæneligheder ved dette Lovforslag, men da det paa den anden Side drejer sig om en midlertidig Lov, som kun skal gælde indtil Udgangen af indeværende Aar, har jeg ikke ment, der var Anledning til at lægge saa megen Vægt paa disse Betæneligheder, at det blev til Modstand overfor dette Forsøg — jeg opfatter nemlig Lovforslaget som et Forsøg, et første Skridt i Retning af en lovbestemt Bedømmelse af, i hvilken Grad man staar overfor prisfordyrende Prisaftaler. Lovforslagets Gennemførelse vil til lige muliggøre en videregaaende Under søgelse med Hensyn til Ønskeligheden og Muligheden af at træffe Foranstaltninger derimod. Jeg skal imidlertid ikke skjule, hvad jeg ogsaa sagde i Folketinget, at Lovforslaget indeholder et Administrations system, som man — i hvert Fald hvis det skal være Tale om en varig Lovgivning — kan befrygte vil være ret betænkeligt, men jeg kan ikke se, at der skulde være uovervindelige Vanskeligheder ved at gennemføre en saadan midlertidig Lov, og derfor har jeg givet Lovforslaget min Tilslutning. I Henhold til Folketingets Vedtagelse skal jeg da anbefale det høje Landsting at give Lovforslaget sin Tilslutning.

J. V. Christensen: De Udtalelser, den højtærede Erhvervsminister fremsatte, var jo ikke præget af nogen stor Begejstring for Lovforslaget, og det forstaar jeg i og for sig meget godt. Forholdet er jo, som

ogsaa den højtærede Minister berørte, det, at der for Tiden foreligger ikke mindre end 4 Lovforslag, der er fremkaldt af den ekstraordinære Prissituation, som fulgte paa Verdenskrigen, og som paa visse Områder har vedværet indtil denne Dag. Der er dog en Væsenforskel mellem disse Forslag. Medens de 3 af dem nærmest tilsigter en Begrænsning af Erhvervsfriheden og derigennem en Skærpelse af Tilsyn, Regulering o. lign., søger det fjerde at tilvejebringe Former, der kan værne Erhvervs- og Arbejdsfriheden. De to Grupper af Forslag betegner derfor til en vis Grad to modsatte Systemer, det, som man kan kalde det socialistisk-radikale, og det liberale. De to af Lovforslagene er forelagt af det radikale Venstre, nemlig Lovforslaget om offentligt Tilsyn med visse Virksomheder og det her foreliggende Lovforslag; dernæst er der Regeringens Lovforslag om uretmæssige Prisaftaler samt Venstres Lovforslag om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed. Venstres og det første af de radikale Lovforslag er forelagt i Oktober, Regeringen har fremsat sit i November, og det Lovforslag, vi har til Behandling i Dag, er forelagt i December Maaned. Det er for saa vidt mærkeligt, at dette Lovforslag er skilt ud fra Sammenhængen med de andre — det er det sidst forelagte, men kommer altsaa først til Behandling.

Lovforslagets Historie er karakteristisk, idet det er udsprunget af den Uro, som tog Fart efter Verdenskrigen som Følge af de daværende abnorme Prisforhold, saa vidt jeg husker i 1919, og naar det er dukket op nu, hænger det naturligvis sammen med, at der under den nuværende økonomiske Situation er opstaaet Uro om Prisspørgsmaalet, en Uro, som var særlig stor, før det sidste Pristal kom.

Jeg ser saaledes paa denne Sag, at vel har vi Eksempler paa, at Priser er blevet drevet unaturligt op, og vi har vel ogsaa den Dag i Dag Forhold, som i høj Grad kan siges at trænge til at forandres, men i det store og hele vil Prisspørgsmaalet for et Land som Danmark under almindelige Forhold utvivlsomt være et Spørgsmaal, som er afhængigt af Priserne i den omgivende Verden. Det er jo saaledes, at Udlandet bestemmer Priserne paa alt det, vi sælger ud paa Verdens aabne Marked, og Udlandet bestemmer ogsaa, hvad vi skal betale for det, vi køber paa Verdensmarkedet — det er, som bekendt, meget vigtige og væsentlige Ting. Det Spørgsmaal, der vil melde sig, er da, om og i hvilket Omfang Prisaftaler eller Mangel paa Konkurrence driver Pri-